

Gyebnár Gyuláné

Az általános forgalmi adó szabályai

A követelménymodul megnevezése:

Adózási feladatok

A követelménymodul száma: 1976-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-006-50

AZ ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ FOGALMA, JELLEMZŐI.

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Az Áfonya Kft pénzügyi ügyintézőjeként a Kft II. negyedévi áfa bevallását kell határidőre benyújtania a negyedév eseményeinek ismeretében. Az Áfonya Kft fő tevékenységként különféle gyümölcsökből szörpöket, lekvárokat készít. Ez mellett szakközépiskolai tanulók oktatását is végzi. Az Áfonya Kft-nek kiterjedt gazdasági kapcsolatai vannak belföldön és a szomszédos országokban. Alapanyagként a gyümölcsöket, az édesítő- és egyéb segédanyagokat, csomagoló anyagokat is ott vásárolja meg, ahol kedvezményesen hozzájut.

A könyveléstől megkapta a II. negyedév bizonylatait. Állítsa össze a számlák adatai alapján a Kft áfa-bevallását! Mennyi a Kft-t terhelő adó?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A *forgalmi adó* áruk és szolgáltatások forgalmazásához kapcsolódik, amikor az eladó terméket, árut ad át vagy szolgáltatást teljesít a vevő számára, aki ennek ellenértékét azonnal, vagy valamilyen határidőn belül kiegyenlíti. Az adóhatóság akkor kapcsolódik be a gazdasági folyamatba, amikor az áru pénzzé válik. Már is tisztáznunk kell néhány fontos adózási alapfogalmat!

A forgalmi adó tárgya (**adó tárgy**) az eladó által realizált árbevétel! Az adó alanya (**adóalany**) az, aki ezt az árbevételt elérte, vagyis az adó megfizetésére kötelezett személy az eladó! Az eladó azonban az általa meghatározott eladási árban ezt az adót is felszámítja, azaz az adót áthárítja a vevőre (adóáthárítás). Így a tényleges adófizető a vevő lesz

Természetesen, amíg egy termék eljut a végső fogyasztóhoz, több forgalmi eseményen megy keresztül.

Vegyünk egy egyszerű példát! A kertész leszedi az áfonyát és értékesíti szörpgyárnak. A gyár lekvárt is készít belőle és eladja a pékségnek. Míg előbb gyár vevőként szerepelt, most ő lesz az eladó. Aztán a pék a péksüteményekhez felhasználja a lekvárt, és eladja az élelmiszerboltoknak, ahol a végső fogyasztók megvásárolhatják.

Az áfa legfontosabb jellemzői:

- *általános* - az áruk és szolgáltatások széles körére kiterjed
- *forgalmi* - minden olyan esetben meg kell fizetni, ha termék- és szolgáltatás értékesítésekor árbevétel érkezik el
- *fogyasztói* - az áthárítások láncolata miatt az adó végül mindig a végső fogyasztót terheli
- *többfázisú* - az értékesítési lánc minden egyes fázisában, minden egyes adás-vétel esetén újból felmerül az adófizetési kötelezettség
- *nettó* - az adóalany ténylegesen kisebb összeget fizet be az adóhatóságnak, mint amennyi az értékesítési árbevétele után őt terheli; ebből az adóból ugyanis levonhatja a beszerzéseinek ellenértékében benne foglalt, rá áthárított adót - így az adót valójában csak az általa megvalósított értéknövekmény, azaz a *hozzáadott érték* után kell befizetni fogyasztói adó: a végső felhasználót terheli
- *semleges*: független a piaci viszonyoktól, vállalkozás eredményességétől és a vállalkozási formától
- *számlaadási kötelezettségre épül*.

Például, az üzletben a péksütemény darabját 125 Ft-ért árulják. Az eladó által realizált nettó árbevétel 100 Ft, a forgalmi adó mértéke pedig 25%, akkor 25 Ft adófizetési kötelezettség terheli a sütemény eladóját. Igaz ugyan, hogy ezt az adót neki kell befizetnie, de annak tényleges terhet a vevő viseli, hiszen az eladó ráhárítja a 25 Ft adót úgy, hogy a bruttó ellenérték 125 Ft.

Összefoglalás: Az áfa olyan többfázisú, nettó típusú adó, melyet a termelés és a forgalmazás minden szakaszában a hozzáadott érték után meg kell fizetni, de az adóterhet a termék vagy szolgáltatás végső felhasználója viseli.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A pékáru bolt naponta 280 db áfonyás péksüteményt ad el. A termelési/értékesítési folyamat egy általános esetét látjuk. Tegyük fel, hogy az alapanyaggyártó beszerzéseit nem terheli áfa, továbbá, hogy az áfa kulcsa minden szereplőnél 25%.

Vállalatok	Nettó beszerzési ár	Hozzáadott érték	Nettó eladási ár	Bruttó eladási ár	Előzetesen felszámított	Fizetendő áfa	Elszámolandó áfa
------------	---------------------	------------------	------------------	-------------------	-------------------------	---------------	------------------

					áfa		
Kertész	---	2000	2000	2500	---	500	500
Áfonya Kft	2000	4000	6000	7500	500	1500	1000
Pék	6000	14000	20000	25000	1500	5000	3500
Pékáru bolt	20000	4000	24000	30000	5000	6000	1000

A végső fogyasztók együttesen 6000 Ft adót fizetnek meg a 30000 Ft árban. Ez a 6000 egység adó pontosan megegyezik a teljes áfa mechanizmus során befizetett adók összegével: Az általános forgalmi adó tehát egyben fogyasztói adó is, hiszen az áthárítások sorozata miatt az adó terhe a végső fogyasztót terheli. (Nettó beszerzési ár a kitermelőnél nincs, mert ő állítja elő a terméket, alapanyagot).

A feladatban használt fogalmak tartalma:

- *hozzáadott érték* a nettó beszerzési és a nettó eladási ár különbsége
- *nettó eladási ár* a hozzáadott érték és a nettó beszerzési ár összege
- *bruttó eladási ár*, amennyiért a terméket értékesíti a vállalkozás a fogyasztóknak vagy egy másik vállalkozásnak
- *előzetesen felszámított áfa* megegyezik az előző vállalkozás fizetendő áfa-val
- *fizetendő áfa* a nettó eladási és a bruttó eladási ár különbsége
- *elszámolandó áfa* a fizetendő és előzetesen felszámított áfa különbsége, a költségvetés bevétele

Az áfa felülről történő számítása

Gyakran előfordul, hogy csak a bruttó eladási árat és az alkalmazott adó mértékét ismerjük, vagy csak azt kell feltüntetnünk az egyszerűsített adattartalommal kiállítható számlán. Viszont az elszámolásokhoz tudnunk kell a nettó ellenértéket és az áfa összegét is. A következő példán bemutatva számíthatjuk ki ezek értékeit.

Egy villanyszámla végösszege 26000Ft, amely 20% áfát tartalmaz.

A nettó ellenérték 20 900 Ft, a 25%-os előzetesen felszámított adó 5100Ft.

$$\frac{25\%}{125\%} \Rightarrow 20\%$$

$$26000\text{Ft} \times 80\% = 20800\text{Ft}, \quad 26000\text{Ft} \times 20\% = 5200\text{Ft}$$

AZ ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ SZABÁLYAI

1kg kenyeret 300Ft-ért vesszük meg. 18% áfa kulcs esetén a bruttó összeg 15,25% áfát tartalmaz. A nettó érték 254,25 Ft

$$\frac{18\%}{118\%} \Rightarrow 15,25\%$$

$$300\text{Ft} \times 84,75\% = 254,25\text{Ft}, \quad 300\text{Ft} \times 15,25\% = 45,75\text{ Ft}$$

1. ábra. Az adó terhe

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Egy vállalkozás 2000 ezer Ft értékű nyersanyagot adott el az alapanyag gyártó vállalatnak. Az alapanyag gyártó a vásárolt terméket feldolgozta és 4800 ezer Ft nettó eladási áron adta tovább. A félkész-termék gyártó vállalat a vásárolt anyag feldolgozása közben 3200 ezer Ft hozzáadott értékű félkész-terméket állított elő és értékesítette. A késztermék gyártó a vásárolt félkész termékekből készterméket állított elő és 15000 ezer Ft bruttó értéken továbbadta a kereskedőnek, aki 3500 ezer Ft fizetendő áfát felszámítva adta el a fogyasztóknak.

A táblázat adatai e Ft-ban

Vállalat	Nettó Beszerzési ár	Hozzáadott érték	Nettó eladási ár	Bruttó eladási ár	Előzetesen felszámított áfa	Fizetendő áfa	Elszámolandó áfa
Kitermelő	---	2000	2000				
Alapanyaggyártó	2000		4800				
Félkész-termék gyártó		3200					
Késztermék gyártó			12000	15000			
Kereskedelem						3500	

Számítsa ki a hiányzó adatokat!

Érdekesség: Először Franciaországban vezették be az áfát 1954-ben. A francia adóhatóság munkatársa Maurice Lauré, találta ki, az adóforma francia neve taxe sur la valeur ajoutée (TVA). 1954. április 10-étől a legnagyobb cégek fizették, később fokozatosan kiterjesztették az összes szektorra. A francia állami adóbevételeknek még mindig ez a legnagyobb része, 45%. Hazánkban először 1988-ban lépett hatályba az első áfa-törvény. Az EU tagállamai kötelesek a befolyt áfa-összeg bizonyos százalékát átutalni a közösségi költségvetésbe

MEGOLDÁSOK

1. 1. Feladat

(eFt)-ban:

Vállalatok	Nettó beszerzési ár	Hozzáadott érték	Nettó eladási ár	Bruttó eladási ár	Előzetesen felszámított áfa	fizetendő áfa	Elszámolandó áfa
Kitermelő			*	2500	---	500	500
Alapanyag gyár.		2800	*	6000	500	1200	700
Félkész termék.	4800		8000 *	10000	1200	2000	1300
Késztermék gy.	8000	4000	*		2000	3000	500
Kereskedelem	12000	2000	14000	17500 *	3000		500

ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ (ÁFA) FOGALMAK

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Az APEH kijelölte az Áfonya Kft-t ellenőrzésre. Ön, mint a Kft pénzügyi ügyintézője részt vesz az ellenőrzés lefolytatásában. Az ellenőrzéshez kapcsolódó fogalmakkal tisztában kell lennie. Az ellenőrzés előtt átismételi.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Az áfa alanya: az a jogképes személy vagy szervezet, aki (amely) saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat, tekintet nélkül annak helyére, céljára és eredményére.

- *termékértékesítésnél, szolgáltatásnyújtásnál:* a vállalkozás, intézmény, alapítvány, más szervezet
- *termékimportnál:* az importáló

Áfa tárgya

- a) adóalany által – ilyen minőségében – belföldön és ellenérték fejében teljesített termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása,
- b) terméknek az Európai Közösségen (a továbbiakban: Közösség) belüli egyes, belföldön és ellenérték fejében teljesített beszerzése és
- c) termék importja után.

Termékértékesítés:

Termék értékesítése: birtokba vehető dolog átengedése, amely az átvevőt tulajdonosként való rendelkezésre jogosítja, vagy bármely más, a birtokba vehető dolog szerzése szempontjából ilyen joghatást eredményező ügylet.

- tárgyi adómentes felhasználás
- üzemanyag-felhasználás

- saját vállalkozásban megvalósított beruházás
- vállalkozás megszűnésekor az olyan termék, ami után beszerzéskor az áfa-t levonták
- ellenérték nélküli szolgáltatás, ha a tevékenységhez felhasznált dolog vagy szolgáltatás áfa-ja visszaigényelhető
- /Kivétel: pénz átadása, értékpapír adásvétele, betételhelyezés, hitelnyújtás/

Nem minősül termékértékesítésnek:

- áruminta
- kis értékű ajándék (5000 Ft alatti)
- ha az átadást jogszabály írja elő
- vásárlási pontakció

Szolgáltatásnyújtás: minden olyan ellenérték fejében végzett tevékenység, ami nem minősül termékértékesítésnek.

Termékimport: a termék külföldről belföldre történő behozatala vagy más módon történő bejuttatása.

Az áfa területi hatálya a Magyar Köztársaság területe, beleértve a vámszabadterületet, tranzitterületet és a közvámraktár területét is

Áfa teljesítés helye

- *termékértékesítésnél*
- az a hely, ahol a termék az adófizetési kötelezettség keletkezésekor található
- az a hely, ahol a termék a feladás vagy fuvarozás megkezdésekor található *szolgáltatásnyújtásnál*
- szolgáltató székhelye, telephelye, lakhelye, tartózkodási helye
- az ingatlan fekvési helye
- a ténylegesen megtett útvonal közlekedésnél
- a szolgáltatást megrendelő székhelye, telephelye, lakhelye
- a szolgáltatásnyújtás helye

Áfa alapja

Termék-értékesítésnél, szolgáltatásnyújtásnál

- ellenérték
- forgalmi érték (ha az ellenérték irreálisan alacsony, vagy magas)
- előállítási költség

Termékimportnál

- vámérték + vám + vámkezelési költség + adók, illetékek + az első belföldi rendeltetési helyig felmerült járulékos költségek

Az Áfa mértéke (2010-ben) az adó alapjának

25 %- a az általános kulcs: az áruk, szolgáltatások többségének --> visszafelé 20 %

18 %- a: a kenyér, pékáru, tej-tejtermék, cukrászati termékek, kereskedelmi szállásköltség, távhő, --> visszafelé 15,25 %.

5 %- a: gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök, könyv, folyóirat, --> visszafelé 4,6 %.

Az adókulcsok csoportosítása:

- *normál kulcs*: a fogyasztás döntő hányadához kapcsolódó elvonás
- *emelt kulcs*: rendszerint a luxusnak minősített fogyasztáshoz kapcsolódik (pl.: személygépkocsi, ékszer.)
- *csökkentett adókulcs*: preferenciát fejeznek ki, és rendszerint közszükségleti cikkekhez (pl.: gyógyszer) vagy alapvető szolgáltatásokhoz (pl. köztisztasági tevékenység) kapcsolódnak.

Nem gazdasági tevékenység és nem eredményez adóalanyiságot a Magyar Köztársaság Alkotmánya által, illetőleg az annak felhatalmazása alapján megalkotott jogszabály alapján közhatalom gyakorlására jogosított személy, szervezet által ellátott, és a létesítő okiratában is megjelölt közhatalmi tevékenysége.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Az áfa felülről történő számítása

Gyakran előfordul, hogy csak a bruttó eladási árat és az alkalmazott adó mértékét ismerjük, vagy csak azt kell feltüntetnünk az egyszerűsített adattartalommal kiállítható számlán. Viszont az elszámolásokhoz tudnunk kell a nettó ellenértéket és az áfa összegét is. A következő példán bemutatva számíthatjuk ki ezek értékeit.

Egy villanyszámla végösszege 26000Ft, amely 20% áfát tartalmaz.

A nettó ellenérték 20 900 Ft, a 25%-os előzetesen felszámított adó 5100Ft.

$$\frac{25\%}{125\%} \Rightarrow 20\%$$

$$26000\text{Ft} \times 80\% = 20800\text{Ft}, \quad 26000\text{Ft} \times 20\% = 5200\text{Ft}$$

1kg kenyeret 300Ft-ért vesszük meg. 18% áfa kulcs esetén a bruttó összeg 15,25% áfát tartalmaz. A nettó érték 254,25 Ft

$$\frac{18\%}{118\%} \Rightarrow 15,25\%$$

$$300\text{Ft} \times 84,75\% = 254,25\text{Ft}, \quad 300\text{Ft} \times 15,25\% = 45,75\text{ Ft}$$

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

Fogalmak, meghatározások. Válaszoljon tömören, lényegre törően az alábbi kérdésekre!

2. 1. Feladat

Sorolja fel az áfa jellemzőit!

2. 2 Feladat

Mit ért hozzáadott érték alatt?

2. 3. Feladat

Mit ért az áfa területi, személyi és tárgyi hatályán?

2. 4. Feladat

Mit ért termékértékesítésen, szolgáltatásnyújtáson, és termékimporton?

2. 5. Feladat

Mely esetekben nem minősül az ingyenes átadás (az áfa törvény értelmében) termékértékesítésének?

2. 6. Feladat

Az alábbi kérdésekre adott 4 válasz közül csak 1 helyes, húzza alá!

Harmadik országból történő beszerzés esetében az áfát

- az első belföldi tulajdonos fizeti meg,
- az importáló fizeti meg,
- a bizományos, vagy az ügynök fizeti meg,
- az import 0 % adókulcsa miatt senki sem fizeti meg.

2. 7. Feladat

Állapítsa meg, hogy az alábbi mondatban az állítás igaz, vagy hamis. Álláspontját indokolja!

Az áfa törvény értelmében az importáló az, aki /amely a külföldi vevőtől saját nevében megvásárolta a terméket.

....., mert _____

2. 8. Feladat

Hány %- os áfa tartalmat kell jelölni az egyszerűsített adattartalmú számlán, ha az áfa kulcs 22%-ra csökken?

MEGOLDÁSOK

2. 1. Feladat

Fogyasztási típusú, forgalmi típusú, általános jellegű, nettó típusú, közgazdaságilag semleges, többfázisú, közvetett

2. 2. Feladat

A vásárolt áruért és szolgáltatásért fizetett összeg és az értékesített termékért és szolgáltatásért kapott összeg különbsége a hozzáadott érték.

2. 3. Feladat

Az áfa területi hatálya a Magyar Köztársaság területére terjed ki, beleértve a vámszabadterületet, tranzitterületet és a közvámraktár területét is. Az áfa tárgyi hatálya a belföldi termékértékesítésre és szolgáltatásnyújtásra és a termékimportra terjed ki. Az ÁFA alanya az, aki saját nevében jogokat szerezhet, kötelezettséget vállalhat, perelhet és gazdasági tevékenységet végez.

2. 4. Feladat

Termékértékesítés: a birtokba vehető dolog ellenérték fejében történő átengedése, mely az átvevőt tulajdonossá teszi. Szolgáltatásnyújtás: Minden olyan ellenérték fejében végzett tevékenység, amely nem minősül termékértékesítésnek. Termékimport: a termékek külföldről történő behozatala.

2. 5. Feladat

Nem minősül termékértékesítésnek:

- áruminta
- kis értékű ajándék (5000 Ft alatti)
- alapítványba befizetett közcélokra adott természetbeni adomány
- vásárlási pontakció

2. 6. Feladat

az importáló fizeti meg

2. 7. Feladat

Hamis, mert az importáló az, aki /amely az importált termék felett saját nevében rendelkezik.

2. 8. Feladat

18,03%

MUNKKANYAG

A FIZETENDŐ ADÓ (ÁFA) MEGÁLAPÍTÁSA

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

- Az Áfonya Kft. az adóbevallási időszakban az általános forgalmi adó szempontjából adóköteles és adómentes értékesítéseket is végzett, az ehhez kapcsolódó előzetesen felszámított adó összege nem különíthető el. A nyilvántartás szerint 32 560 E Ft ellenértékből 6 415 E Ft adómentes. A levonható és a le nem vonható előzetesen felszámított adó arányosítással megosztandó összege 4 000 E Ft. Pénzügyi szakemberként Önnek kell az adóbevallást elvégeznie.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Főszabály szerint az adó alapja a teljesítés pénzben kifejezett ellenértéke.

Az adóalapba beletartozik: az adók az áfa kivételével (pl. helyi adók). A termék, szolgáltatás árát közvetlenül befolyásoló kötelező jellegű befizetések (pl. termékdíj) A termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás teljesítéséhez járulékosan kapcsolódó költségek (pl. biztosítási költség).

Az adóalapba nem tartozik bele: árleszállítás, árengedmény címén elengedett összeg, kivéve, ha az árleszállítás, árengedmény következtében az ellenérték a forgalmi értékhez hasonlóan aránytalanul alacsonyra csökken. Az az összeg, amelyet más nevében és javára szednek, és a nyilvántartásban elszámolási kötelezettségként szerepel

Az adóalapot csökkenti:

- Árengedmény, árcsökkentés címén visszatérített összeg, kivéve, ha az ellenérték a forgalmi értékhez hasonlóan aránytalanul alacsonyra csökken
- Visszavett göngyöleg betétdíja
- Teljesülés megghiúsulása miatt részben, vagy egészben visszatérített összeg

Az adóköteles értékesítésről számlát kell kibocsátani (a felszámított áfa-t az erre jogosult vevő levonhatja).

- Az adóköteles értékesített ingatlanhoz kapcsolódó beszerzésekben felszámított, névre szóló, számlával igazolt áfa a fizetendő adó erejéig levonhatóvá válik.

- Kivetéses adózás esetén az adóköteles értékesítést, a teljesítést követő 30 napon belül APEH-nál formanyomtatványon be kell jelenteni. A bejelentés alapján az APEH határozattal állapítja meg az áfa-kötelezettséget a fizetendő és a levonható adó különbözeteként.

Adómentesség

- A tevékenység közérdekű jellegére tekintettel,**
- A tevékenység egyéb sajátos jellegére tekintettel**

A tevékenység közérdekű jellegére tekintettel

- egyetemes postai szolgáltatás
- közszolgáltató humán-egészségügyi ellátás keretében nyújtott szolgáltatása, sérült- vagy humán fogorvosi, fogtechnikusi szolgáltatás és kapcsolódó termékértékesítés, szociális ellátás, gyermek- és ifjúságvédelem, bölcsödei ellátás keretében nyújtott szolgáltatás, kapcsolódó termékértékesítése;
- Társadalmi szervezet tagjainak nyújtott szolgáltatása és kapcsolódó termékértékesítése, közszolgáltató, közoktatási intézmény, felsőoktatási intézmény, egyéb felnőttképzést folytató intézmény által köz- és felsőoktatás, egyéb oktatás keretében nyújtott óvodai, diákotthoni és kollégiumi ellátás, kapcsolódó termékértékesítés, szolgáltatás, magánóraadás;
- közszolgáltató magánszemélynek nyújtott sportolással, testedzéssel kapcsolatos szolgáltatása,
- közszolgáltató által a népművészeti, népi iparművészeti és iparművészeti termékek kiállításának, vásárának és bemutatójának szervezése, termék értékesítése;
- közszolgálati rádiós és televíziós műsorszolgáltatások nyújtása;

Közszolgáltató:

- Költségvetési szerv,
- Társadalmi szervezet, egyesület, köztestület, sportági szakszövetség,
- Egyház, egyházi intézmény,
- Alapítvány, közalapítvány,
- közhasznú társaság, nonprofit gazdasági társaság,
- Közhasznú, kiemelkedően közhasznú szervezet,
- Társadalombiztosításban, más kötelező biztosításban biztosított vagy kedvezményezett részére e biztosítás keretében tevékenységet végző személy, szervezet

a tevékenység egyéb sajátos jellegére tekintettel

- pénzügyi szolgáltatások (pl.: biztosítási, viszontbiztosítási szolgáltatás és közvetítése, hitel és pénzkölcsön nyújtása, közvetítése, stb.)
- szerencsejáték-szolgáltatás és közvetítése,
- beépített és beépítetlen ingatlan értékesítése kivételekkel,
- ingatlan bérbeadása kivételekkel

b. Alanyi mentesség

Adóalany mentesíti az áfa fizetési kötelezettség alól, az adóalany választása szerint az adóévre: ha

- A tevékenység székhelye belföldön van,
- A bejelentést megelőző évben és a bejelentés évében a gazdasági tevékenységéből származó, illetve várható bevétele időarányosan nem haladja meg az 5 millió Ft-ot, átalányadózó mezőgazdasági termelő esetén a 7 millió Ft-ot-

Adómentes értékesítés: az értékesítésről kibocsátott számlában adót, adómértéket felszámítani nem lehet. Az előzetesen felszámított adót visszaigényelni nem lehet. A vissza nem igényelhető adó növeli az adóalany költségeit, ráfordításait, csökkenti a nyereséget.

A legtöbb adónál a mentesség azt jelenti, hogy nem kell az állammal szembeni fizetési kötelezettséget teljesíteni, azaz preferenciáról van szó. Az áfa adómentesség esetén nincs lehetőség az előzetes adó levonására, így az adómentesség a vállalkozói láncban a verseny szempontjából hátrányhoz vezet.

Levonási tilalmak

Nem vonható le az általános forgalmi adó:

- motorbenzin
- egyéb üzemanyag esetén, amennyiben személygépkocsi üzemeltetéséhez használják
- a személygépkocsi üzemeltetéséhez, fenntartásához szükséges egyéb termékek, szolgáltatások
- személygépkocsi vásárlása esetén, kivéve, ha túlnyomó részben taxi szolgáltatás nyújtása érdekében használja
- 125 cm³-nél nagyobb űrtartalmú motorkerékpárjacht, egyéb, sport- vagy szórakozási célt szolgáló vízi közlekedési eszköz kivéve, ha túlnyomó részben bérbe adja.
- lakóingatlan, kivéve, ha továbbértékesítésre vásárolták és a vásárló élt a választás jogával, vagyis áfásan értékesít.
- étel, ital, vendéglátóipari szolgáltatás, vagyis a reprezentáció
- lakóingatlan építéséhez, felújításához szükséges termékek, szolgáltatás (amennyiben nem továbbértékesítés a cél)
- taxi szolgáltatás, parkolás,
- úthasználat
- szórakoztatási célú szolgáltatás teljes összege.

Nem vonható le: telefonszolgáltatás áfájának 30%-a.

Az adófizetési kötelezettség elszámolása:

Az adózó levonhatja a fizetendő adójából a neki felszámított, és általa megfizetett adót.

Fizetendő áfa – (előzetesen felszámított) levonható áfa = elszámolandó áfa = befizetendő áfa

Az előzetesen felszámított áfa megosztása

Ha az adózó egyszerre végez az adóbevallási időszakban az általános forgalmi adó szempontjából adóköteles és adómentes értékesítéseket is, és az ehhez kapcsolódó előzetesen felszámított adó összege nem különíthető el, akkor a beszerzéseikhez kötődő előzetesen felszámított áfát megosztja levonható és nem levonható részre a következő módon:

Levonási hányad: az éves, összes adóköteles értékesítés, szolgáltatásnyújtás nettó értékét viszonyítjuk az adóköteles és adómentes éves, értékesítés, szolgáltatásnyújtás nettó értékéhez

Fordított adózás

A „fordított” adózás azt jelenti, hogy az adót a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője fizeti.

A fordított adózás alkalmazásának feltétele, hogy az érintett felek mindegyike belföldön nyilvántartásba vett áfa adóalany legyen, és ne legyen egyik sem különleges jogállású, vagyis mindegyik áfa fizetésre kötelezett

- Ingatlan átadása a megrendelőnek építési szerződés alapján, még akkor is, ha a teljesítéshez szükséges anyagokat és egyéb termékeket a megrendelő bocsátotta rendelkezésre
- ingatlanhoz kapcsolódó: építési-szerelési, fenntartási, takarítási, tisztítási, karbantartási, javítási, átalakítási és bontási szolgáltatások esetén
- az előzőekhez kapcsolódó munkaerő kölcsönzése, kirendelése
- hulladékértékesítés

A fordított adózáshoz vásárolt anyag áfája levonható.

A fordított adózással kiállított számlán fel kell tüntetni a fordított adózás tényét " A vevő kötelezett az áfa megfizetésére", valamint szerepelnie kell a vevő neve, és címe mellett az adószámának is (amiből következtetni lehet áfa rendszerbeli jogállására).

Az értékesítőt a fordított adózás alá eső adó nélküli, de nem adómentes értékesítései is adólevonásra jogosítják. A vevő a fordított adózásban általa megállapított fizetendő adót egyidejűleg levonásba is helyezheti, ha a beszerzés nem tartozik a le nem vonható körbe, és adólevonásra jogosító tevékenységhez történt

Az Eva alanynak áfa-fizetési kötelezettsége keletkezik

- termékimport,
- az évi 2500Eft adómentes határ feletti Közösségen belüli beszerzés,
- külfölditől igénybe vett szolgáltatás,
- belföldi adóalanytól történő fordított adózás alá eső beszerzés esetében.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Komplex számpélda

Egy magyar vállalkozás a termelés mellett felnőttképzést és oktatással kapcsolatos szaktanácsadási tevékenységet is végez. Az adóévi értékesítései 62,5 millió forint, amellyel szemben beszerzései áfa alanytól 50 millió forintért történt számla szerint.

Az adóévben a társaság tevékenységével összefüggésben **nettó** értéken számolva a következő beérkező és kimenő számlákról van adatunk **ezer Ft**-ban:

	Kimenő számlák	Beérkező számlák
Oktatás	14000	4000
Szaktanácsadás nyújtása belföldre ill. szaktanácsadás igénybevétele belföldről	10000	4
Szaktanácsadás nyújtása külföldre, ill. igénybevétele (Szerbia)	4000	3000
Anyagbeszerzés (amely adóköteles értékesítéssel függ össze), 25% az áfa		40000
Értékesítés, 25% az áfa	50000	

Feladat:

Határozzuk meg a fenti társaság adóévre vonatkozó Áfa fizetési kötelezettségét!

	Kimenő számlák	Fizetendő ÁFA	Beérkező számlák	Levonható ÁFA
(1) Oktatás	14 000	-	4 000	0
(2) Szaktanácsadás nyújtása belföldre, ill. szaktanácsadás igénybevétele belföldről	10 000	2 500	4	1
(3) Szaktanácsadás nyújtása külföldre /Szerbiába/	4000	-		
(4) Anyagbeszerzés			40 000	10 000
(5) Értékesítés belföldre	50 000	12 500		
(3) Beszerzés külföldről, Szerbiából		750	3000	750
Összesen	78 0005	15 750	51 004	11 750
(5 Évi ÁFA fizetési kötelezettség:		4000		

(1) Az oktatás a tevékenység közérdekű jellegére nézve adómentes, így nincs adófizetési kötelezettség, viszont nem lehet a hozzá kapcsolódó beszerzések forgalmi adóját levonni.

(2) $10\,000 \times 0,25 = 2\,500$;

$6\,000 \times 0,25 = 1\,500$

(3) Mivel külföldre /Szerbiába/nyújtott szaktanácsadás teljesítési helye külföld, ezért nem tartozik a magyar Áfa törvény hatálya alá.

(4) A vásárlás számla szerinti összege bruttó értéken van megadva, ezért meghatározzuk az adó alapját = a nettó értéket. (A táblázatban ez az összeg szerepel)

$50\,000 \times 80\% = 40\,000$

$40\,000 \times 0,25 = 10\,000$,

(5) Az értékesítés nettó értéke: $60\,000 / 1,25 = 50\,000$;

$50\,000 \times 0,25 = 12\,500$

(3.) Beszerzés harmadik országból importnak minősül fizetendő és előzetesen felszámított , ÁFA -ja van.

$15\,750 - 11\,750 = 4\,000$, pozitív, ezért befizetési kötelezettsége keletkezett a Kft-nek.

Az adófizetési kötelezettség elszámolása

Fizetendő áfa – (előzetesen felszámított) levonható áfa= elszámolandó áfa = befizetendő áfa

A pozitív elszámolandó áfát ezer forintra kell kerekítve befizetni

2. ábra. Az adóbevallás

2. Kidolgozott számpélda az előzetesen felszámított áfa megosztására

- Az Kft. az adóbevallási időszakban az általános forgalmi adó szempontjából adóköteles és adómentes értékesítéseket is végzett, az ehhez kapcsolódó előzetesen felszámított adó összege nem különíthető el. A nyilvántartás szerint a nettó 32 560 E Ft ellenértékből 6 415 E Ft adómentes. A levonható és a le nem vonható előzetesen felszámított adó arányosítással megosztandó összege 4 000 E Ft. Pénzügyi szakemberként Önnek kell az adóbevallást elvégeznie.

Az adóköteles értékesítések éves nettó összege: $32\,560 - 6\,415 = 26\,145$ E Ft

Levonási hányad = $26\,145\,000 / 32\,560\,000 = 0,802979 = 0,80$

/a levonási hányadot két tizedes jegyre kell kerekítve megadni/

Arányosítandó: 4 000 000 Ft

Az előzetesen felszámított áfa levonható része: $4\,000\,000 \times 0,8 = 3\,200\,000$ Ft

Az előzetesen felszámított áfa le nem vonható része: 800 000 Ft a társaságot terheli

Az áfa elszámolása

Fizetendő áfa: $26\,145\,000 \times 0,25 = 6\,536\,250$ Ft

Fizetendő áfa - (előzetesen felszámított) levonható áfa = elszámolandó áfa

$6\,536\,250 - 3\,200\,000 = 3\,336\,250$ Ft

Befizetendő 3 336 E Ft

3. ábra. Számlatömb

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

3. 1. Feladat

Tegyen X-et az alábbi táblázatba a megfelelő helyre!

Figyeljen, hogy az érvényben lévő jogszabálynak kell megfelelnie!

Sorszám	Az előzetesen felszámított áfa levonható	Az előzetesen felszámított áfa nem vonható le	Gazdasági jellemző
1			Parkolás díja
2			Beszerezés közvetlen anyagjellegű ráfordításként adóköteles értékesítés adóalapjába épült bele (élelmiszerre, italtra is értve)
3			145 cm ³ -nél nagyobb űrtartalmú motorkerékpárját bére adja.
4			Vendéglőben kifizetett étel
5			Továbbértékesítési célból vásárolt alapanyag
6			Személygépkocsi javításához vásárolt alkatrész és beszerelés költsége
7			Internet költségének 30%-a

Fogalmak, meghatározások. Válaszoljon tömören, lényegre törően az alábbi kérdésekre!

3. 2. Feladat

Sorolja fel, és jellemezze az adómentességeket!

3. 3. Feladat

Definiálja az adó alapját!

3. 4. Feladat

Az alábbi táblázat az Áfonya Kft adott időszakra vonatkozó adatait tartalmazza.

Töltse ki a táblázat hiányzó sorait, majd határozza meg a társaság adott elszámolási időszakra vonatkozó adófizetési kötelezettségét az áfa analitika használatával! Ismert továbbá, hogy a levonási hányad 90%. A külön nem jelzett esetekben a beszerzéseit adóköteles tevékenységéhez használja.

Sorszám	A gazdasági esemény megnevezése	ÁFA nélküli ellenérték		ÁFA		ÁFA -val növelt ellenérték
		Ft	%	Ft	Ft	
1	Késztermék értékesítése belföldre	36 000 000	25			
2	Késztermék értékesítése Szlovéniába					12 000 000
3	Anyagvásárlás belföldről			800 000		
4	Pénzügyi szolgáltatás megfizetett díja					5000
5	Oktatási tevékenység végzése belföldön					700 000
6	Folyóirat vásárlása az oktatási tevékenységhez	16 000				
7	Bérleti díj és rezsi költségek	340 000	25			

AZ ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ SZABÁLYAI

	adóköteles és adómentes tevékenységhez			
8	Anyagvásárlás Ukrajnából, a kivetett és megfizetett összeg		25	540 000
9	Telefon szolgáltatás díja	90 000	25	
10	Dolgozóknak adott ajándék	32 000	25	
11	Előleget adott segédanyagra			100 000
12	Benzinbeszerzés	48 000	25	
13	Élelmiszer vásárlása		18	8000
14	Aktiválta sajátrendszer beruházását	14 000 000	25	
Összesen				

Sorszám	Nettó érték	Fizetendő áfa	Előzetesen felszámított áfa		
			Arányosítandó	Levonható	Nem levonható
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					

13

14

összesen

3. 5. Feladat

Egy Kft. az ÁFA normál eljárást választotta. Készítse el november havi ÁFA elszámolását! A táblázatban a november havi számláinak végösszege szerepel Ft-ban. Gyakorlásként határozza meg az áfa értékeit is!

Gazdasági esemény	Bruttó eladási ár	ÁFA
Anyagbeszerzés	460 000	
Másológép vásárlás	2 400 000	
Exportértékesítés	2 800 000	
Gépszervizre kifizetett	120 000	
Benzin vásárlása	240 000	
ebből szgk üzemeltetéshez felhasznált.	80 000	
Belföldi értékesítés	5 200 000	
Kifizetett taxi számla	40 000	
Ellenérték nélkül átadott termék	280 000	
Vásárolt személygépkocsi	3 400 000	

MEGOLDÁSOK

3. 1. Feladat

Sorszám	Az előzetesen felszámított áfa levonható	Az előzetesen felszámított áfa nem vonható le
1		x
2	x	
3	x	
4		x
5	x	
6		x
		x

3. 2. Feladat

Adómentesség:

- A tevékenység közérdekű jellegére tekintettel,
- A tevékenység egyéb sajátos jellegére tekintettel
- Alanyi mentesség
-

3. 3. Feladat

Főszabály szerint az adó alapja a teljesítés pénzben kifejezett ellenértéke.

3. 4. Feladat

A levonási hányad: 90 %. A rezsi,- és a közüzemi számlákat kell megosztani, mivel az adómentes, és az adóköteles tevékenységhez egyaránt használja.

Sorszám	A gazdasági esemény megnevezése	ÁFA nélküli ellenérték	ÁFA		ÁFA -val növelt ellenérték
		Ft	%	Ft	Ft
1	Késztermék értékesítése belföldre			9 000 000	45 000.000
2	Késztermék értékesítése Szlovéniába	12 000 000	0	0	
3	Anyagvásárlás belföldről	3 200 000	25		4 000 000
4	Pénzügyi szolgáltatás megfizetett díja	5000	AM, 0	0	
5	Oktatási tevékenység végzése belföldön	700 000	AM0	0	
6	Folyóirat vásárlása az oktatási tevékenységhez		5	800	16800
7	Bérelti díj és rezszi költségek			85 000	425 000
8	Anyagvásárlás Ukrajnából, a kivetett és megfizetett összeg	2 160 000			2 700 000
9	Telefon szolgáltatás díja			22 500	112 500
10	Dolgozóknak adott ajándék			8 000	40 000
11	Előleget adott segédanyagra	400 000	25		500 000
12	Benzinbeszerzés	48 000	25	12 000	60 000
13	Élelmiszer vásárlása	8000		1440	
14	Aktiválta sajátrezsis beruházását			3 500 000	17 500 000

Az import áfát a vámhatóság kiszabta, már meg is fizette a vállalkozás, ezért ebben az elszámolásban levonhatja. A sajátrezsis beruházás esetén is, egyszerre merül fel fizetési kötelezettség, és levonási jog. A tevékenység jellegére nézve mentes eladáshoz felmerült vásárlás áfája nem vonható le.

Sorszám	Nettó érték	Fizetendő áfa	Előzetesen felszámított áfa		
			Arányosítandó	Levonható	Nem levonható
1	36 000 000	9 000 000			
2	12 000 000	0			
3	3 200 000			800 000	
4	5 000		-	-	-
5	700 000	AM			
6	16 000				800
7	340 000		85 000	76 500	8 500
8	9 000			540 000	540 000
9				1 5750	6750
10	32 000	8 000			
11	400 000			100 000	
12	48 000				12 000
13	8 000				1 440
14	3 500 000			3 500 000	3 500 000
összesen		9 008 000	85 000	5 018 075	4 069 490

Az áfa elszámolása:

Fizetendő áfa–előzetesen felszámított áfa levonható része = **9 008 000 – 5 018 075**

Elszámolandó: **3 989 925 Ft**

Befizetendő: **3 990 ezer Ft**

A vállalkozást terheli az előzetesen felszámított áfa le nem vonható része: **4 069 490 Ft.**

3. 5. Feladat

Gazdasági esemény	Bruttó eladási ár	ÁFA
Anyagbeszerzés	460 000	92 000
Másológép vásárlás	2 400 000	480 000
Exportértékesítés	2 800 000	0
Gépszervizre kifizetett	120 000	24 000
Benzin vásárlása	240 000	48 000
ebből szgk. üzemeltetéshez felhasznált	80 000	16 000
Belföldi értékesítés	5 200 000	1 040 000
Kifizetett taxi számla	40 000	8 000
Ellenérték nélkül átadott termék	280 000	56 000
Vásárolt személygépkocsi	3 400 000	680 000

:Előzetesen felszámított /levonható/ÁFA:	Ft
Belföldi értékesítés	1 040 000
Ellenérték nélkül átadott termék	56 000
Felszámított ÁFA összesen: 548000	1 142 000
Levonható ÁFA:	
Anyagbeszerzés	92 000
Másológép vásárlás	480 000
Gépszervizre kifizetett összeg	24 000
Benzin vásárlása /szgk. nem vonható le/	32 000
Levonható ÁFA összesen:	628 000
Fizetendő ÁFA: 1 142 000- 628 000 =	514 000

Befizetendő: 514 000 Ft december 20.-ig.

ÁFÁVAL KAPCSOLATOS ÜGYVITELI FELADATOK

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Az Áfonya Kft pénzügyi ügyintézőjeként a Kft könyvelési feladataiban is részt kell vennie. Az áfa analitika vezetése napi feladata, számla kiállítását is gyakran bízzák önre. Tekintsük át a kapcsolódó ismereteket!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Számlázással kapcsolatos szabályok

Az adó–megállapítási kötelezettség az ellenérték megfizetésének esedékességekor keletkezik például:

- részletfizetés, ill. határozott időtartamra szóló elszámolás
- bérbeadás,
- előleg fizetése,
- átalánydíjas szerződés, stb.

Nem alkalmazható:

- termék részletre vételekor,
- zárt végű lízingre vételekor.

Akkor keletkezik **adófizetési kötelezettség**, amikor az adott részlet, vagy elszámolás megtérítése esedékessé válik. Abban az esetben, ha az időszak, amelyre az adott részlet vagy elszámolás vonatkozik, meghaladja a 12 hónapot, a teljesítés a tizenkettedik hónap utolsó napja.

Az adó–megállapítási (felszámítási) kötelezettség *előleg fizetése* esetén az előleg kézhezvételekor, jóváírásakor keletkezik.

Fordított adózásnál az adó–megállapítási (felszámítási) kötelezettség nem az eladót, hanem a vevőt terheli. A vevő adóalany adólevonási joga szintén az adó–megállapítási kötelezettség keletkezési időpontjában merül fel, ha a vevő rendelkezik a nevére szólóan kibocsátott számlával.

Halasztás az egyszeres könyvvitelt vezető adózó a fizetendő adót az ellenérték megfizetésekor, a megfizetett összeg erejéig állapíthatja meg. A teljesítéstől számítva a 45. napig meg nem fizetett ellenérték után a 46. napon az adót meg kell állapítani. (A bevételi nyilvántartást vezető Eva alanynak halasztásra a számla keltétől 30 nap áll rendelkezésére.)

Számlakibocsátás

Ha a vevő is adóalany, akkor részére az értékesítő számlát köteles kibocsátani

- termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása estén a teljesítésig,
- kapott előleg esetén azzal egyidejűleg, legfeljebb mindkét esetben az attól számított 15 napon belül.

Ha a vevő nem adóalany, akkor abban az esetben nem kötelező a számla kibocsátása, ha a vevő a teljesítéssel egyidejűleg az ellenértéket készpénzben kifizeti, és nem kér számlát, de ilyenkor nyugtát kell adni.

A nyomdai úton nyomtatványként előállított bizonylat alkalmazása esetén /2008. január 1-jétől/ már csak az APEH által kijelölt sorszám tartományú nyugta-, számla kibocsátása, illetve befogadása a jogszerű.

A számla adattartalma

Kötelezően tartalmazza: a számla azonosító sorszáma, a kibocsátás kelte, az eladó adószáma, az eladó és a vevő neve, címe, az adó alapja, mértéke, összege, ha az értékesítés valamely természetes mértékegységben kifejezhető, akkor az adó nélküli egységára.

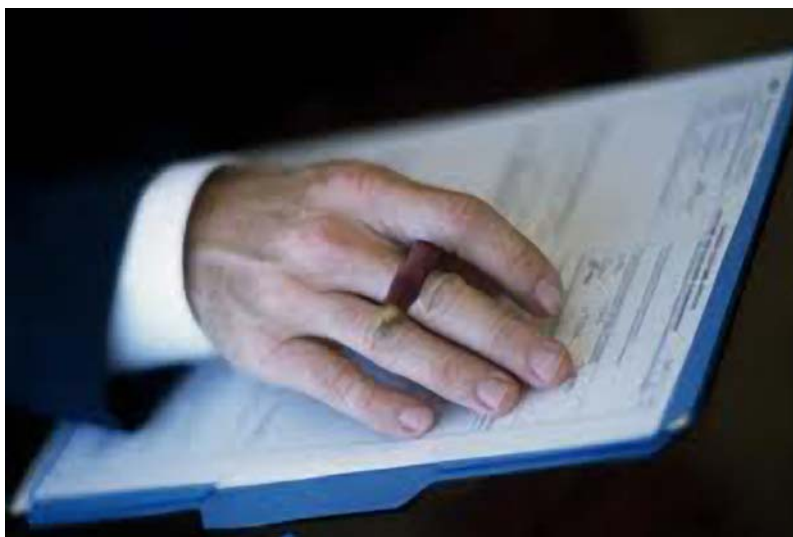
A teljesítés időpontja is feltüntetendő, ha eltér a számla kibocsátásának keltétől.

Az értékesített termék VTSZ-számát, a nyújtott szolgáltatás SZJ-számát nem kötelező feltüntetni.

Árengedmény esetén választható, hogy az egységár eleve az engedménnyel csökkentett összegben kerüljön feltüntetésre, vagy a teljes egységárat és az abból adott árengedményt is feltüntetik.

Fordított adózás esetén kötelező feltüntetni a vevő adószámát, és azt a tényt, hogy az adó fizetésére a vevő a kötelezett.

Adómentesség vagy különös szabály alkalmazása estén az adómentességre illetve a különös szabály alkalmazására való hivatkozás is szükséges.

4. ábra. Adóbevallás

Gyűjtőszámla

Ha az adóalany ugyanannak a vevőnek

- a teljesítés napján, vagy
- egy bevallási időszakon belül többször végez értékesítést, vagy többféle értékesítést végez, akkor: az értékesítésekről egy közös gyűjtőszámla is kibocsátható, ha a felek előzetesen abban állapodtak meg.

A gyűjtőszámlán az összes ügyletet tételesen, egymástól elkülönítve, a teljesítési időpontjával együtt, dátum szerinti sorrendben kell feltüntetni. Ebben az esetben a gyűjtőszámla az eladó bevallási időszaka utolsó napjáig, de legkésőbb attól számított 15 napon belül bocsátandó ki.

Egyszerűsített adattartalmú számla

A számla egyszerűsített adattartalommal állítható ki, ha:

- az értékesítéssel egyszerre lett kiegyenlítve az ellenérték készpénzzel vagy készpénz-helyettesítővel
- Ft-ban kapott előleg;
- belföldi adóalany külföldön (az áfa-törvény területi hatályán kívül) értékesített
- az adóalany a vevő /fordított adózó/.

Az egyszerűsített adattartalmú számlában a bruttó (adót is tartalmazó) egységárat és ellenértéket, valamint a felülről számított adókulcsot kell feltüntetni.

Számítógéppel előállított számla

Ugyan azokat az adatokat tartalmazza, mint a kézzel kitöltött számla. A számlakibocsátó köteles a számlázó program működésének ellenőrizhetőségét biztosító program-dokumentációval rendelkezni.

A dokumentáció tartalma:

- a program használatára, működésére vonatkozó részletes leírást,
- a program készítője írásos nyilatkozatát arról, hogy a program maradéktalanul megfelel a vonatkozó jogszabályi előírásoknak a számla kibocsátójának címezve.
- A számlázó program a hiányos, hibás, megsemmisült vagy elveszett számlákat is rögzíti.
- A számlázó programnak biztosítania kell a számla adattartalmának papírra való nyomtatása esetén a számlapéldány sorszámozását és példányszámát.

*Számlahelyesbítések*Az adó alapjának utólagos csökkentése

Az adó alapja a vevőnek visszatérített vagy visszatérítendő ellenértékkel utólag csökken, ha a teljesítést követően:

- az ügylet érvénytelensége jogcímén az ügylet kötése előtti állapotot állítják helyre,
- az ügyletet az érvénytelenítő határozat meghozataláig terjedő időre hatályossá nyilvánítják,
- az ügyletet az aránytalan előny kiküszöbölésével érvényessé nyilvánítják;
- az ügylet hibás teljesítése jogcímén,
- a vevő eláll az ügylettől,
- a vevő ár- vagy díj leszállítást kap
- a teljesítés hiánya miatt az előleget visszafizetik,
- betétdíjas termék visszaváltásakor a betétdíjat visszatérítik.

Az adó alapja utólag csökkenthető, ha a teljesítést követően adnak árengedményt.

Az adó alapjának utólagos csökkentésének feltétele, hogy a számlakibocsátó az ügylet teljesítését tanúsító számlát érvénytelenítse, vagy az adóalap utólagos csökkentése esetén adattartalmát módosítsa. Ha az adó alapjának utólagos csökkenése a korábban fizetendő adóként megállapított és bevallott adót is csökkenti, akkor azt az eladónak a fizetendő adót csökkentő tételként kell az adóbevallásába beállítani, leghamarabb abban az adó-megállapítási időszakban, amelyben:

- az eredeti számlát érvénytelenítő vagy módosító számla a vevő személyes rendelkezésére áll,
- az eladó a nem adóalanyvevőnek az ellenértéket visszatéríti, az előleget visszafizeti, vagy a betétdíjat visszatéríti, ha eredetileg számla nem került kibocsátásra.

- A vevő adóalany az előzetesen felszámított adó összegét utólag csökkentő különbözetet a fizetendő adója összegét növelő tételként állítja be annak az időszaknak a bevallásába, amelyben a módosító vagy érvénytelenítő okiratot kézhez kapja, de legfeljebb a módosító vagy érvénytelenítő okirat kibocsátásának hónapját követő hónap 15. napja.

Az adó utólagos növelése

Ha a korábban fizetendő adóként megállapított és bevallott adó a módosítás eredményeként utólag nő, akkor az eladó ezt annak a bevallási időszaknak a fizetendő adójaként állítja be önellenőrzéssel, amelyben a módosítással érintett értékesítés adóját eredetileg bevallotta.

A vevő adóalany legkorábban az adót növelő módosító számla kézhezvételének bevallási időszakában helyezheti levonásba a módosító számlán rá többletként áthárított adót.

Számlával egy tekintet alá eső okirat minimális adattartalma

A számlával egy tekintet alá esik minden olyan okirat is, amely kétséget kizáróan az adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítja, érvényteleníti. Az okiratra, az áfa-törvény számlára vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az okirat kötelező adattartalma: az okirat kibocsátásának kelte, sorszáma, hivatkozás arra a számlára, amelynek adattartalmát módosítja, a számla adatának megnevezése, amelyet a módosítás érint, valamint a módosítás természete, illetőleg annak számszerű hatása.

Árfolyam választása

Ha az adó alapja külföldi pénznemben kifejezett, akkor a forintra történő átszámításkor a számlakibocsátónak, illetve fordított adózás esetén az adó fizetésére kötelezettnek bármely, belföldön pénzváltási engedéllyel rendelkező hitelintézet utolsó deviza eladási árfolyamát, vagy, választása szerint, az adóhatósághoz tett előzetes bejelentése alapján az MNB hivatalosan közzétett utolsó árfolyamát kell alkalmaznia.

Utolsó árfolyam: a közösségi termékbeszerzés és előlegfizetés, valamint fordított adózás esetén: a fizetendő adó megállapításának időpontjában, részletfizetésben, vagy határozott időre szóló elszámolásban való megállapodás esetén: a számla kibocsátásakor, egyéb esetben pedig a teljesítéskor ismert utolsó árfolyamot kell alkalmazni.

A számlán az áthárított adó összegét ennek az árfolyamnak az alkalmazásával, forintban kifejezve is fel kell tüntetni.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Ismerkedjen meg a számlák fajtáival, adattartalmukkal, kitöltésük módjával! Kétfős csoportban dolgozzanak, majd ellenőrizzék le tanárjukkal közösen munkájukat!

1. Hasonlítsák össze, miben azonos és miben tér el a számla és az egyszerűsített adattartalmú számla?

2. Mit jelent a számlákon megjeleníthető VTSZ és SZJ szám?

3. Vegyék elő az aktuális Áfa törvényt és ismerkedjenek meg a szerkezetével!

Hány részre tagolódik a jogszabály? _____

Hol található a fogalmak meghatározása? _____

Mit tartalmaznak a mellékletek? _____

Hol szerepel benne az Áfa kulcsa? _____

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

Fogalmak, meghatározások

Válaszoljon tömören, lényegre törően az alábbi kérdésekre!

4. 1. Feladat

Mikor keletkezik áfa fizetési kötelezettség előleg átadása esetén?

4. 2. Feladat

Sorolja fel, hogy milyen adatokat kell tartalmaznia az elektronikus úton kiállított számlának!

4. 3. Feladat

Hogyan kell eljárni utólag adott árengedmény esetén a már kiállított számlával kapcsolatban, ha a vevő is az áfa alanya?

4. 4. Feladat

Mit kell feltüntetni a fordított adózást végző szolgáltatónak az általa kiállított számlában?

4. 5. Feladat

Külföldi értékesítés esetén határozza meg az alkalmazandó árfolyamot!

4. 6. Feladat

Mit értünk fordított adózáson?

4. 7. Feladat

Állapítsa meg, hogy az alábbi mondatokban az állítás igaz, vagy hamis. Álláspontját indokolja!

A hulladékértékesítéssel foglalkozó vállalkozások, az áfa tekintetében a különbözet szerinti adózás feltételei szerint adóznak.

....., mert _____

MEGOLDÁSOK

5. ábra. Adómentesség

4. 1. Feladat

Az adó–megállapítási kötelezettség az előleg megfizetésének esedékességekor keletkezik

4. 2. Feladat

Kötelező: a számla azonosító sorszáma, a kibocsátás kelte, az eladó adószáma, az eladó és a vevő neve, címe, az adó alapja, mértéke, összege, ha az értékesítés valamely természetes mértékegységben kifejezhető, akkor az adó nélküli egységára. A teljesítés időpontja, ha eltér a számla kibocsátásának keltétől.

4. 3. Feladat

Ha a teljesítést követően adnak árengedményt, akkor az adó alapjának utólagos csökkentésének feltétele, hogy a számlakibocsátó az ügylet teljesítését tanúsító számlát érvénytelenítse, vagy az adóalap utólagos csökkentése esetén adattartalmát módosítsa. Ha az adó alapjának utólagos csökkenése a korábban fizetendő adóként megállapított és bevallott adót is csökkenti, akkor azt az eladónak a fizetendő adót csökkentő tételként kell az adóbevallásába beállítani, leghamarabb abban az adó–megállapítási időszakban, amelyben az eredeti számlát érvénytelenítő vagy módosító számla a vevő személyes rendelkezésére áll.

4. 4. Feladat

A vevő kötelezett az áfa megfizetésére”, és szerepelnie kell a vevő nevének, és címének és adószámának.

4. 5. Feladat

A forintra történő átszámításkor a számlakibocsátónak, illetve fordított adózás esetén az adó fizetésére kötelezettnek bármely, belföldön pénzváltási engedéllyel rendelkező hitelintézet utolsó deviza eladási árfolyamát, vagy, választása szerint, az adóhatósághoz tett előzetes bejelentése alapján az MNB hivatalosan közzétett utolsó árfolyamát kell alkalmaznia.

4. 6. Feladat

A fordított adózás azt jelenti, hogy az adót a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője fizeti.

4. 7. Feladat

Hamis, mert fordított áfa szerint

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Balláné Nagy Katalin Paróczai Péterné dr.: Adó, illeték, társadalombiztosítás

- Példatár, teszt és esettanulmány
- Budapest, 2008.
- Perfekt

2007 évi CXXVII. Törvény az Általános forgalmi adóról

Dr. Herrich György ADÓ

Teszt és példatár

MUNKANYELV

A(z) 1976–06 modul 006–os szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 343 05 0010 52 01	Jövedéki ügyintéző
52 343 05 0010 52 02	Vámügyintéző

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

15 óra

MUNKANYELVI ANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató